

Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, azon-
tul 10. vagy 2-42. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havonként 110 Lel, negyedévre 330 Lel, félévre 600 Lel
és egész évre 1200 Lel vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KEZ-
RESÍTÉSSEL: havonként 80 Lel, negyedévre 240 Lel, félévre
480 Lel, egész évre 960 Lel. • Köztisztviselők, valamint
állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lel, egy negyed-
évre 180 Lel, egy félévre 360 Lel és egy egész évre 720 Lel

VI. ÉVFOLYAM * 64. SZÁM

TIMISOARA, 1930 MÁRCIUS 19, SZERDA

ÁRA 4 LEL, BUKARESTBEN 5 LEL

KAROLY EKSZTRONÖRÖKÖS NEM KÖLTÖZIK BERLINBE. A bu-
karesti lapok cáfolják azt a hírt,
mintha Károly eksztronörökös szaki-
tott volna Lupesen asszonnyal és Ber-
linbe költözködik. Ebből annyi igaz,
hogy Lupesen asszony legközelebb
vakhél műtétnak veti alá magát és a
körülmény adott okot az alaptalan
híradásra.

ROMANIA UJ WASHINGTONI KÖVETE. Bukaresti jelentés közli,
hogy Cita Davila, Románia Washing-
toni követe, néhány napos szabadságra
Bukarestbe érkezik. Kormánypár-
ti körökben úgy tudják, hogy Cita Da-
vila már nem tér vissza állomáshely-
ére, mert Raducanu jelenlegi mun-
kaügyi minisztert nevezik ki was-
hingtoni követnek.

A RIASZTÓ PENZÜGYI HIREK TERJESZTŐI ELLEN. Közöltük,
hogy Madgearu pénzügyminiszter tör-
vényjavaslatot készített a riasztó pénz-
ügyi hírek terjesztői ellen. Ez a ja-
vaslat súlyos büntetést ír elő azok
számára, akik valamely magán vagy
állami pénzügyintézmény a valóságnak
meg nem felelő adatokat terjesztenek.
A javaslatot a legfelső törvényelőkészítő
tanács minden módosítás nélkül
jóváhagyta és azt a pénzügyminisz-
ter a kamara ma délutáni ülésén be-
nyújtja.

A SZOVJET ÉMBERMESZÁRLÁSAI. Varsói jelentés szerint a szovjet-
határon a lengyel lakosság látta, amint
nagyobb esapat orosz paraszt a hatá-
ron át akart szökni lengyel területre.
A cséka emberei azonban az egész tö-
meget feltartóztatták, három embert
a helyszínén azonnal kivégeztek, a
többi pedig visszavitték és ezeknek
sorsa bizonytalan.

VISSZAUTASÍTOTT LEMONDÁS.
Varsóból jelentik: Bartel miniszterelnök
benyújtotta a köztársasági elnöknek
a lengyel kormány lemondását.
Az államfő a lemondást nem fogadja
el, mert a költségvetési javaslat par-
lamentári vitája még nem ért véget. Az
elnök magtartása politikai körökben
meglepetést váltott ki.

Tiltakozó táviratokat küldtek a régens- tanácshoz és miniszterelnökhöz a temes- vári választási eredmény miatt

Temesvár, március 18.

Temesvár város nagytanácsa, ame-
lyet a március tizenegyedikén vá-
lasztottak meg, egyelőre nem veheti
át a város ügyeinek vezetését és az
előjelek szerint az ideiglenes bizottság
még hónapokon keresztül marad
hivatalában. Ugyanis a kisebbségben
maradt pártok petíciót nyújtanak be
a bányászati kormányzás revíziós bi-
zottságához, amely hivatott a meg-
semmisítés kérdésében első fokon
dönteni.

Ugy a független polgári blokk, mint
a román blokk megpeticionálja a
választásokat.

A román blokk még a választás nap-
ján számos ellenvetést foglalt jegyző-
könyvbe, azonban ezeket az ellenveté-
seket külön petíció alakjában is ki-
egészíti. A Cioban Pompil dr. ve-
zetése alatt álló független polgári
blokk tegnap elkészült a revíziós bi-
zottsághoz beadandó petíciójával,
amely több gépirásos oldalra terjed és
ennek a petíciónak a főbb indokai,
hogy a választási cédula, melyen a
jelöltek nevei szerepeltek, nem volt a
választási törvény szerint nyomtatva.
Megállapítják, hogy a szavazólap el-
készítésének módja sértette a válas-
tás titkosságát, mert az összehajtás
után is látni lehetett, hogy az első ol-
dal valamelyik listáján van-e a szá-
vazást jelző pecsét, vagy sem. Utal
arra a petíció, hogy

egy-egy választási elnök nem dob-
ták be azonnal az urnába a szava-
zócéduát, hanem azokat a ládára
fektették le és látni lehetett, ki
hová szavazott.

Kifejtik továbbá, hogy a blokk szava-
zási jele az egyenes vonal volt, míg a
városi és falusi dolgozók blokkjé a
kettős vízszintes vonal és ez nagyon
sok választót éppen az egyes pártok-
nak a listán való hibás elhelyezése
folytán tévedésbe ejtett. Végül hi-
vatkozik a petíció arra, hogy a szö-
vetkezett pártok egyik-másik jelöltje a

jelöltetéséhez szükséges nyilatkozatot
nem a választási törvényben megki-
vánt módon és törvényes formák kö-
zött adta meg és ezért a választást
meg kell semmisíteni. A polgári blokk
petícióját a törvény szerint meg-
kivánt számarányban aláírták és azt
Cioban, dr. ma délből benyújtja a kor-
mányzás revíziós bizottságához.

A temesvári községtanácsi válas-
zást a polgári blokkon kívül a román
blokk is megtámadja.

A román blokk különben a temes-
vári választásokból kifolyólag távirat-
ot küldött a régens tanácshoz,
továbbá a miniszterelnökséghez
is és mindkét táviratban tiltako-
zik az ellen, hogy Temesvárott a
román elem hátrányára tizenkét
kommunista jutott a városi parla-
mentbe.

A revíziós bizottság tíz nap mulva
dönt. A temesvári kívül a nagyvára-
di választást is megtámadták. Való-
színű, hogy Aradon senki nem nyújt
be petíciót a választás ellen és Aradon
tíz napon belül megalakulhat az új
városi tanács.

Érdekes helyzetet teremtett Kolozs-
várott is a községtanács választás.
Ott ugyanis a liberális, averescanus
és euzista pártok kartellba léptek és
román-blokk néven vették fel a vá-
lasztási küzdelmet. A választáson ez
a román blokk a szövetkezett pártok
minden számítása ellenére nemcsak a
szavazatok husz százalékát kapta meg,
hanem ennél is jelentősebb eredményt
ért el. Ez a győzelem teljesen felbo-
rította a szövetkezett pártok megál-
podását, amely úgy szólt, hogy min-
den párt Kolozsvár város vezetésében
nemesak egy-egy alpolgármesteri ál-
lást kap, hanem az állandó választás-
mányban is a paktumnak megfelelő
képviseletet nyer.

Kolozsvárt most az az érdekes hely-
zett állott elő, hogy a szövetkezett
pártok petícióval támadják meg a

városi tanácsválasztást és annak
megsemmisítését kérik.

A petícióban arra hivatkoznak, hogy
a liberálisok hamis választói igazolvá-
nyokat készítettek és hiveiket ezekkel
az igazolványokkal szavaztatták le.
Erre a vádra nézve a petíció adatokat
is szolgáltat a kolozsvári kormányzó-
ság revíziós bizottságához intézett be-
adványában. Ezenkívül különböző
más visszaélésekről is tud a szövetke-
zett pártok petíciója, amelyek miatt
a választást megtámadták. Kolozsvári
kormánypárti körökben biztosra ve-
szik, hogy a petíciónak sikere lesz és a
kolozsvári kormányzás revíziós bi-
zottsága megsemmisíti a községtanács
választást, egyben új választást ír ki.

Hasonló tárgyú beadvány foglal-
koztatja a kisenevi kormányzás re-
vizíós bizottságát is. Ezt a petíciót
Balti város kormánypárti listájának
vezetői nyújtották be és abban súlyos
vádakat emelnek a választást vezető
elnök ellen. A beadvány ugyanis el-
mondja, hogy

a választási elnök a szavazatok
megszámlálása után önhatalmulag
a kormánypárti listát megsemmi-
sítettnek jelentette ki és az ellen-
zéki jelölteket egyhangulag Balti
város megválasztott tanácsosainak
minősítette.

A választási elnök szokatlan eljárása
késztette a kormánypárti tagozatot
arra, hogy petícióval támadja meg a
választást. Ez az eset különben a vá-
lasztási elnök felettes hatóságát, az
igazságügyminiszteriumot is foglal-
koztatni fogja.

Bukarestben kiderült, hogy az ugy-
nevezett sárga körzetben rosszul osz-
tották el a mandátumokat. Ebben az
ügyben Voicu Nitescu igazság-
ügyminiszter és Anghelescu bel-
ügyi alminiszter tegnap tanácskoztak
és a tanácskozások eredménye az volt,
hogy a liberális listán egy jelölt
mandátumát törölték, viszont a kor-
mánypárt eggyel több mandátumot
szerezett.

24 heti vagy 6 havi hitel

NŐIKABATOK, FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA-KABÁTK POLLÁK

Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 44.
Fiók: Gyárváros, Fő-utca 25.
Mértékutáni kiszolgálás is.

A sajtószabadság értelmezése Aradon

vagy

Hogyan olvassák a törvényeket az aradi városháza jogászai

Temesvár, márc. 18.

Természetes, hogy megfélebbezzük nemes Arad város ideiglenes bizottságának azt a határozatát, amellyel megtagadta a Déli Hirlapnak utcai árusítását. Mert Aradon Lutai ideiglenes bizottsági elnök jóvoltából ez az alkotmányban biztosított jog külön engedélyhez van kötve. A jog, az igazság és a törvény Lutai ur szofisztikus erőszakos okoskodásával szemben kétségtelenül nekünk fog igazat adni, azonban addig is nem hagyhatjuk szó és megjegyzés nélkül azt az indokolást, amellyel alkotmányos kérésünket elutasította. Azt mondja ez az indoklás: „Figyelemmel arra, hogy a Déli Hirlap magatartásából meg lehet állapítani, hogy az, adott esetben, megzavarhatná és veszélyeztethetné a közrendet és nyugalmat...”

Ugy tudjuk, hogy az aradi ideiglenes bizottság elnöke végzett jogász, sőt ügyvéd és úgy tudjuk, hogy az ideiglenes bizottságnak nem is egyedi jogásztagja.

Mert ennek a kérdésnek eldöntése elsősorban jogi kérdés.

A szabadság tiszteletének érzésére nem hivatkozunk, mert ahol ez nincs, ott hiábavaló lenne rá, mint érvre hivatkozni. Azt azonban a jogásznak legalább is illenék tudni, hogy a törvények mit mondanak. Ehhez kizárólag értelmes olvasnitudás szükséges. Ennek a tehetségnek a legteljesebb hiánya állapítható meg abból a határozatból, amelyet Lutai városi ideiglenes bizottsági elnök ur elnöklete alatt ez az ideiglenes bizottság hozott.

Ennek az ideiglenes pozíciónak olimpiai magasságából nézve ugylátszik elmosódnak a gyarló adófizető polgárok részére alkotott törvények és ezek minden kötelező ereje.

Trónol szédítő magasságban Lutai-Jupiter és mi szerencsétlen halandók csak méltatlan haragjának cikázó villámain látjuk és érezzük. De ezen villámok fényénél a profán szemek látják azt is, hogy csak bálvány ez a Jupiter, aki saját külön véleményének csallhatatlanságában bizva akar itélkezni elevenek és holtak fölött. És itélkezik. Itélkezik a román Vointa Poporului fölött, melyet Aradon a terjesztési jog megvonásával létében támadott meg és itélkezett most a Déli Hirlap fölött is. A román Lutai nehezíti meg egy román lap létét ugyanakkor, amikor a románok panaszzolják, hogy Erdélyben és a Bánságban a kisebbségi lapok mellett román napilap nem tud megjelenni.

Ime, itt van a Vointa Poporului. Román is, napilap is. Miért nem engedi a törvény értelmében terjesztését?

Talán nem mindenben az ő saját külön véleményének visszatükrözője? Korszakalkotó ideiglenes eszméinek hűségesezőcsöve? Ugy tudjuk romának lenni, nem vélemény, hanem több

annál. Miért akarja Lutai ezt a fajti és nemzeti érzést egyszerű véleményazonossággá degradálni?

És hol marad a jogász elme, mely a magyar Déli Hirlap ügyében olyan feltételezésekre alapít egy súlyos ítéletet, hogy „adott esetben” a közrendet veszélyeztethetné és megzavarhatná? Lutai ur ugyanis mint jogvégzett ember, ugyanis mint ügyvéd, de ugyanis mint az ideiglenes bizottság kinevezett elnöke tudhatná, hogy nem indulhatna ki határozatok hozatalánál, melyek súlyos erkölcsi és anyagi következményekkel járnak, csak esetlegeségekből és feltételezésekből.

Feltételezésekből, amelyeket mi sem támaszt alá és a könnyelmű vádaskodás és rágalmozás határá

járnak.

Mert nem könnyelmű vádaskodás-e feltenni egy lapról, mely a konszolidáció érdekében bizonyára több és eredményesebb munkát fejtett ki, mint egyik-másik aradi fiskális, ha mindjárt a politika terén is kereste érvényesülésének útját? Nem rágalom-e egy a polgári társadalmi rend alapján álló és ezen programjában következetes újságról azt állítani, hogy magatartásával felboríthatná azt a társadalmi rendet, melynek szolgálatában áll?

Megfélebbezzük Lutai ur határozatát, de ezen kérdéseinket és megjegyzéseinket nem hallgathattuk el. Hátha tanul belőlük az aradi városháza diktátora. Ráférne...

Tintás üveg és búzbomba mellett harci riadót fúj a párisi egyetemi ifjuság

Páris, március 17.

A Sorbonne-egyetem az utóbbi napokban tüntetésektől volt hangos. A royalista érzelmű diákok a baloldali egyetemi tanárok előadásait a múlt héten állandóan megzavarták, sőt több ízben lehetetlenné tették, hogy a tanárok az előadásokat megtartsák. A diákszövetség elnöksége szintén royalista érzelmű és a republikánus párt tegnap új választásra készült, hogy a royalista vezetőséget leszavazza. A szavazás megkezdése előtt botokkal felszerelt száz royalista diák benyomult a Colbert-szállóba, ahol a diákszövetség választását tartotta és a

szavazást minden áron meg akarta akadályozni. A republikánus diákok csoportja, mintegy ötvenen, erre tintás üvegekkel és búzbombákkal ki akarták kergetni a royalistákat, de ezek asztalokkal és székekkel valósággal elbarrikádozták magukat. Az elkeseredett diákharenak a rendőrség vetett véget és az összetűzés során tizenegy diák súlyos sebesülést szenvedett. Ezeket kórházba szállították, ahol egyiknek az állapota életveszélyesre fordult. A diákok a véres összetűzés után megejtették a szavazást és a régi vezetőséget választották meg.

Párisi szállodai lakásán hirtelen meghalt Primo de Rivera, a bukott spanyol diktátor

Madrid, március 18.

Primo de Rivera volt spanyol diktátor vasárnap az egyik párisi szállodában, ahol visszavonultan lakott, váratlanul meghalt. Primo de Rivera, aki katonacsallódból származott és 1871-ben született, hét esztendő előtt lépett be aktív módon Spanyolország történetébe. Katonai lázadást szított és hűveivel Barcelonából indult el Madrid elfoglalására. A polgárháború azonban elmaradt, mert Alfonso király kiadta a parancsot, hogy nem szabad fegyveres ellentállást tanúsítani. Primo de Rivera bevonult Madridba és átvette a kormányt, amelynek elnöke lett. Új kabinetet alakított, amelynek majdnem mind katonai tagja volt. Az alkotmányt felfüggesztette, a parlamentet feloszlatta és diktatórikus módon kormányzott. Többször tá-

madt ellene katonai lázadás, de sikerült azt mindannyiszor legyőzni és a felkelő tiszteket bebörtönözni. Ennek az esztendőnek az elején azonban tudatára kellett ébrednie annak, hogy a katonaság, amelyre támaszkodott, már nem hűve féktelen önkényeskedésének és lemondott. Önkéntes száműzetésbe ment Párisba, ahová leánya és fia is elkísérte.

Párisból most készülődött Berlinbe és vasárnap délutánra számos francia előkelőséget bucsuteára hívott meg. A vendégek meg is jelentek és akkor tudták meg, hogy Primo de Rivera már halott. A halál a déli órákban érte utól, amikor gyermekei a templomban voltak. Holttestét felravatlozták és intézkedtek, hogy azt Madridba szállítsák, ahol szerdán délután lesz a temetése. Madridban villám-

gyorsan terjedt el a diktátor halálának híre és azt senki nem akarta hinni. A szerkesztőségek nagy plakátokon közölték a hirt. A nép megcsátott a halott Primo de Riverán és halála fölött általános a részvét. Középületekre kitűzték a gyászlobogó. Alfonso király táviratban fejezte részvétét az özvegynek, a Berenguer kormány szintén. A kormány tagjai elhatározták, hogy testületileg a báltárra utaznak a halottat fogadni. Gyászoló családnál számosan fejezték ki részvétüket, köztük Primo de Rivera sok volt ellenfele is. A temetést Patriota-szövetség rendezte, amely arra kérte a családot, hogy a holttest tegyük szerdáig közszemlére, mert a nép még egyszer látni kívánja a volt diktátort. Tardieu és Briand részvétüket fejezték ki. A temetés katonapompával fog végbemenni és a holttestet a San Izidoro temetőben levő családi kriptában helyezik örök nyugalomra.

Utolsó ebéd az erzsébetvárosi népkonyhában

Temesvár, március 18.

Aldásos temesvári népjóléti intézmény szüntette be tegnap működését az erzsébetvárosi népkonyha, amely december 21-én kezdte meg működését. A népkonyhát, amely Mutiu Péter telekbiró vezetése alatt állott, ismételten látogatta meg Baran Korián dr. polgármester és több hatóságos személy, akik az ott uralkodó tisztaság és rend, valamint az ételek izlaltos volta fölött elismerésüket fejezték ki. Az erzsébetvárosi népkonyhában naponta százhusz—százötven adag ebédet osztottak ki. A legtöbb ebédet ingyen kapták a munkanélküliek és szegények és csak elenyészően kevés fizető látogatója volt a népkonyhának, ahol tizenöt leiert lehetett kapni ebédet és félkiló kenyert. A városi tanács elhatározta, hogy a tavaszi bekövetkezésével fokozatosan beszűnteti a népkonyhát és elsőnek az erzsébetvárosira került a sor. Ennek látogatói vasárnap értesültek róla, hogy hétfőn kapják az utolsó ebédet és szomorúsággal vették azt tudomásul. Egyben arra kérték Mutiu Péter telekbirót, hogy bucsuebédre bablevest és taroscsuszát főzessen nekik. Ez a kívánságuk teljesült, noha hétfőn husna kellett volna az étlapon szerepelni. A népkonyha vendégei a városháza megszűnése miatti panaszukat és ajánlást kaptak, hogy ezentul a részvevők természetben kapják majd a élelmiszereket. Azok a szegények, akik eddig az erzsébetvárosi népkonyhán ingyen kaptak, ezt ezentul a Dózsa-utcai városi tejés bódében vehetik majd át.

FUCHS ruhaüzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

mindig olcsón és legjobban vásárolhat

férfi- és gyermekruhák

Trenchcoat	Lei 1400—
Férfiöltöny	990—
Kammgarn-öltöny	1500—
Gummikabát	620—
Csikosnadrág	395—
Munkásnadrág	105—
Gyermekeöltöny	170—

CONTINENTAL Szálloda, Budapest

VII., Dohány-utca 42—44. Táviratok: Continentalotel.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság — Kényelem — Előzékenység
Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.
Egyágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.
Kétágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.
Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.

Elsőrangú étterem!

Zene!

Tánc!

A protekció káros következményei a városi tejközpont új gépeinél

Temesvár, március 18.

A új városi tejközpont gépeinek ügyével már nem egyszer foglalkoztunk. Emlékeztet, hogy annak idején a város a tejközpont számára szükséges gépek szállítására pályázatot írt ki és a szállítással egy világszerte ismert svéd szakszervezet megbízta. Liberális intervencióra azonban az akkori kormány az árlejtést megemlítette és utasította a várost, hogy a gépeket a Brail és Martens párisi cégnél szerezze be, amelynek teherautóban fiókja van. A párisi cég gépeket nagy késedelemmel szállította meg és emiatt a tejközpont csak néhány hónapos késéssel tudta működésbe kezdeni. Kiderült azonban az is, hogy a párisi cég nem szállította le a gépeket a modern gépeket, amelyeket a város megrendelt, hanem régi típusú és kisebb teljesítőképességű gépeket adott. A város emiatt megtagadta a gépeknek végleges átvételét, és értesítette a céget, hogy tárgyalások végett küldje megbízottját Temesvárra. A párisi cég ennek nem tett eleget, hanem bepanaszolta a várost a kormánynál, hogy nem akarja a számlát kifizetni. A kormány áttette a panaszt a bányászati kormányzósághoz, amelynek részéről tegnap **M a i o r e s c u József** államtitkár megtekintette a tejközpontot. Utjára elkísérték **B a r a n Koriolán dr.** polgármester és **H e i m Ernő dr.** tanácsnok is. **Maioreseu dr.** államtitkár megvizsgálta a helyzetet és méltányolta a város álláspontját. A város most bíróság elé viszi az ügyet és csak abban az esetben egyenlíti ki a cég számláját, ha azt a bíróság megítéli, ellenkező esetben a gépeket a párisi cégnek rendelkezésére bocsátja.

ket adott. A város emiatt megtagadta a gépeknek végleges átvételét, és értesítette a céget, hogy tárgyalások végett küldje megbízottját Temesvárra. A párisi cég ennek nem tett eleget, hanem bepanaszolta a várost a kormánynál, hogy nem akarja a számlát kifizetni. A kormány áttette a panaszt a bányászati kormányzósághoz, amelynek részéről tegnap **M a i o r e s c u József** államtitkár megtekintette a tejközpontot. Utjára elkísérték **B a r a n Koriolán dr.** polgármester és **H e i m Ernő dr.** tanácsnok is. **Maioreseu dr.** államtitkár megvizsgálta a helyzetet és méltányolta a város álláspontját. A város most bíróság elé viszi az ügyet és csak abban az esetben egyenlíti ki a cég számláját, ha azt a bíróság megítéli, ellenkező esetben a gépeket a párisi cégnek rendelkezésére bocsátja.

Ezcei a munkásoknak

és munkásoknak gyártják évente a jó PALMA-kaucsukcsarkokat.

PALMA minden gyalogjárónak kell. PALMA-sarkok olcsóbbak és tartósabbak, mint a legjobb bőr, rugalmas és jóleső járást adnak, megakadályozzák a korai fáradtságot és kímélik a cipőt és a testet.

Kérjen cipészénél kifejezetten

PALMA KAUCSUK SARKOT

Negyvenhét szegény magyar és német munkásnőt elbocsátott a dohánybevéltő hivatal főnöke

Temesvár, március 18.

A dohánybevéltő hivatal raktármunkásnői valóságos rabszolgaságban tengődnek. Reggeltől estig a fűtetlen pajtában ülni és megdermedett ujjakkal válogatni a kávéleveleket. A hideg ellen úgy próbáltak azelőtt védekezni, hogy pokrócokba és zsákokba csavargatták a kezüket és a lábaikat. Ezen a télen azonban ezt már nem volt szabad megtenniük. A sok rongy sértette **D i m i t r e s c u Konstantin** raktárfőnök erkölcsi érzékét és tiltotta a munkásnőket, hogy a megszokott módon védekezzenek a hideg ellen. **Dimitrescu Konstantin** különben igen finnyás ember, mert nem tetszett neki az, hogy a munkásnők egyszerűen napot köszönjenek neki. Amelyik azt mondja a veje való találkozáskor: **bunziua**, annak nem fogadta a köszönését. Aki azonban úgy köszön: **sa rutana**, annak kegyesen bólint a fejével. És az idős munkásnők, akik között van negyven-ötven éves is, szívesen köszöntik a fiatalokkal szemben.

Dimitrescu Konstantin pénteken kiadta a rendeletét, hogy a munkásnők, ha egymás között beszélnek, csak románul tehetik azt meg, a magyar és német szó ezentúl tilos.

A munkásnők ennek is eleget tettek, mert féltették a kenyérüket. **Dimitrescu** ugyanis már két hét előtt reggeli munkásnőket hozatott és kijelentette, hogy még többet fog alkalmazni. Szombaton délelőtt **Dimitrescu Konstantin** magához kérte a munkásnőket, hogy elvadják a listáikat és abból kijelölje a munkásokat, akiknek magyar, vagy német nyelven van. Délután két órakor aztán, amikor a munkásnőknek kiadták a napi bért, negyvenhétel közölték, hogy el vannak bocsátva és nem kell többé bejönniük. Olyan munkásnők vannak mind a negyvenheten, akik má

hat-tíz, tizenöt-husz esztendő óta dolgoztak a dohánybevéltőben. Bérük napi hatvan-hetven-nyolcvan lei volt mindössze és ebből is adót vontak le. Az újonnan felvett reggeli munkásnők azonban heti százötven leiel többet kapnak.

A temesvári munkásnők között, akiket most elbocsátottak, sok olyan van, akinek a férje munkanélküli és az egész család az anyai keresetéből éldegélt.

Most aztán ezt a kis egzisztenciát is elvesztették. És nincsen megindokolva az elbocsátás azzal sem, hogy nem volna munka. A dohánybevéltő ugyanis most fejezték be és ez idén annyi a dohány, hogy a rendes raktárokon kívül még magánraktárt is kellett bérelni. Most kezdődik a dohánybevéltőnél a főszezon, amely október végéig tart. És ha nem volna munka, akkor **Dimitrescu** nem fogadna reggeli munkásnőket. Szombaton tizenkettőt vett föl, hétfőn hatot és még továbbiak fölfogadását helyezte kilátásba.

Az elbocsátott negyvenhét temesvári munkásnő tegnap délelőtt **N o v á c Traján** és **P i r o v s z k y Károly** közseganácsosok vezetése alatt megjelentek **B a r a n Koriolán dr.** polgármesternél, akinek előadták sérelmeiket és a velük történt igazságtalanságot. **Baran dr.** megütözéssel hallotta az esetet és azonnal érintkezésbe lépett **M a i o r e s c u József dr.** kormányzósági államtitkárval, akinek felhívta figyelmét a munkásnőkre a küldöttség azután a kormányzóságra ment, ahol **Maioreseu József dr.** meghallgatta őket és telefonon magához kérte **B o t t e z György** munkügyi felügyelőt, aki szintén meghallgatta a küldöttséget.

Maioreseu dr. és **Bottez György** kilátásba helyezték, hogy az igazságtalanság jóvátétele érdekében közbenjárnak.

Ma délelőtt **Bottez** munkafelügyelő az elbocsátott munkásnőkkel megjelenik a dohánybevéltő hivatalban és eljár visszavételük érdekében.

Bocu Szevér neje a lippai községtanács tagja lett

Temesvár, március 18.

Resicán, Lippán, Karánsebesen, Orsován, Lugoson és Oravicán vasárnap zajlottak le a községi választások. Ezekben a városokban mindenütt két lista küzdött egymással. **Resicán** a kormánypárt és a szociáldemokraták kartellált listája tizennégy, a polgári lista négy mandátumot kapott. **C r e n i a n Jenő** volt polgármester újból tagja lett a városi tanácsnak. **Lippán** a kartellista tiz, az ellenlista hat mandátumot kapott. Az egyesült listán a második helyen bekerült a tanácsba **B o c u Szevérné, Bocu Szevér** kormányzó neje. **Karánsebesen** a kartellista tizenegy, az ellenlista öt mandátumhoz jutott. **Orsován**, mint ismeretes, a nemzetipárt és a kisebbségek

között nem tudott választási megegyezés létrejönni, mire a kisebbségek más román pártok részvételével külön listát állítottak föl. Ez a lista, amelynek élén **B a i a s János** volt polgármester állott, tíz mandátumot nyert, a nemzeti párt és a liberálisok tiszta román listája ellenben csak hatot. **Lugoson** két lista küzdött, az egyik tizennyolc, a másik tizennégy tanácsost kapott. A második lista vezetője volt **H a r a m b a s a János** eddigi polgármester. **Oravicán** négy listára szavazott a lakosság. A kartellált lista 626, a polgári lista 566, a liberális lista 463 és a független lista 53 szavazatot kapott. A mandátumok az első három lista között oszlanak meg.

Krizsán-telep magyar műkedvelőinek munkája

Temesvár, március 18.

A Magyar Párt **Krizsán-telepi** altagozatának műkedvelői gárdája vasárnap délután a **Román-féle** vendéglőben gyűlést tartott, amelyen a temesvári központ részéről megjelentek **D a d á n y i György** titkár, **H o l l ó Gyula** és **K u b á n Endre** szerkesztő, valamint **G a z d a István** a Műkedvelők Szövetségének főtitkára. A gyűlésen **Szentmihály Dezső** elnök méltatta **Holló Gyulának** a magyarság érdekében kifejtett munkálkodását és javasolta, hogy a műkedvelői gárda **Holló Gyulát** válassza meg diszelnökké. Az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadták. **Dadányi György** és **Kubán Endre** üdvözölték a **Krizsán-telepi** gárda diszelnökét, aki megköszönte a megválasztást és a gárdát arra buzdította, hogy munkásságát ugyanolyan lankadatlan szorgalommal folytassa, mind eddig. A tetszéssel fogadott beszéd után **Gazda István** mondott buzdító szavakat, mire a gyűlés véget ért. A gyűlés után a gárda tagjai magyar népdalokat adtak elő.

VESZENDŐ MAGYAR LEÁNYOK

Makkay Sándor dr. erdélyi református püspök meglátogatta bukaresti híveit. A püspök a református templomban prédikációt tartott, majd a különböző küldöttségeket fogadta. Az egyházfő előtt a bukaresti református nők szövetsége is tiszteletgett, akik a cselélynymort tették szavá. Elmondották, hogy a székely-vidékekről százával indulnak a magyar leányok Bukarestbe, akik a főváros forgatagában elvesznek. Kérték a püspököt, világossítsák fel Erdélyben a székely leányokat, hogy ne menjenek Bukarestbe. Ha azonban ennek ellenére a kenyérkeresés útja odaviszi őket, a református egyház értesítse a nők szövetségét, hogy a magyar leányokat lelkileg gondozhassák és rájuk felügyelhesse nek.

Hírek

— **Mária özvegy királyné utazása.** Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő tegnap Kairóba érkeztek. A királyi vendégek két hétig maradnak Kairóban és onnan Konstantinápolyon át visszatérnek az országba.

— **Bocu Szevér a fővárosban.** Bocu Szevér bánági kormányzó tegnap reggel Bukarestbe utazott. A kormányzó néhány napig marad a fővárosban.

— **József-napja.** A katolikus egyház holnap ünnepli meg Jézus nevelőapjának, Szent Józsefnek napját. A József városi plébániatemplomban, amelynek Szent József a védnöke, ezen a napon délelőtt kilenc órakor ünnepi nagymise lesz, amelyet nagy papi segédlettel Kaysér Lajos prelátnak mond.

— **Katonai előléptetések.** Április elején a hadseregben nagyobb mérvű előléptetések lesznek. Ugyanakkor Papp Danila tábornok, a kolozsvári hatodik hadtest parancsnoka nyugalmába megy. Hir szerint utódja Prodan tábornok a jasi kerület katonai parancsnoka lesz. Prodan tábornok éveken keresztül működött Temesvárott mint divízióparancsnok és általános rokonszenvnek örvendett.

CFR-bérletjegyek,

vízumok, külföldiek utleveleinek meghosszabbítása bármely konzulátusnál gyorsan és olcsón

HERZL, Str. Iancu Vacarescu (Bem-u.)
28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés. Telefon 11-80. (588)

— **Konferenciabeszédek a Józsefvárosban.** A Józsefvárosban szerdán kezdődnek a konferenciabeszédek, amelyeket Mayer János pápai kamarás, ujaradi plébános tart. A konferenciabeszédek, amelyeket a szónok német nyelven mond, naponta délután hat órakor lesznek.

— **Népmisszió Karánsebesen.** Karánsebesen Schwarz Alajos és Marx Brunó redemptorista atyák most fejezték be a katolikus népmissziót. Az ünnepélyes befejezés vasárnap volt, amelyre Pach Ágost püspök is Karánsebesre utazott, ahol nagymisét celebrált és prédikációt tartott.

* **Madách-ünnepély.** A Bánági Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap, március 23-án délután négy órakor az ipari szindikátus nagytermében Madách-ünnepélyt rendez. A műsor, amelynek keretében Jörgné Draskóczy Ilma, az Arany János Társaság elnöke méltatja Madách Imre műveit, bemutatja az Ember tragédiájának három jelenetét. Ezeknek szereplői Reichardt Alajos, Braun Lili, Cziáky Baba, Franzen Böske, Ambrus Sándor, Bakos László, Siskovich Kálmán és Gaál Gyula. Ezenkívül Czermák Lajos Tolnay Béla zongorakísérete mellett megzenésített Madách-dalokat énekel, Brandeisz József hegedűszólót ad elő, Bakos László és Ambrus Sándor Madách Imre válogatott lírai verseit szavalják. Belépődíj nincsen, a műsor megváltása azonban, mely az egyesület könyvtár-alapja javára szolgál, kötelező.

— **A Magyar Nőegylet vezetősége** meghívja összes tagjait az e hó 19-én, szerdán, 5 órakor a I. Dóm-tér 1. I. emeletén tartandó gyűlésre.

— **Félméteres hó.** Berlini jelentés szerint a német fővárosban tegnap egész napon át havazott. Estére félméteres hótakaró borította el az utcákat, de a hó hamarosan elolvadt.

A pénzből nem akart kölcsönt adni másoknak és ezért önbetörést rendezett, de leleplezték

Temesvár, márc. 18.

Jómódu ember hírében állott Omulov Miklós kisbeeskereki lakos, aki a temesvári vasuti műhelyben dolgozott. Omulov szépen keresett, több hold földje is volt és a pénzt odahaza őrizte, mert még a bankba sem merte elhelyezni. Természetes, hogy a mai rossz viszonyok között állandóan zaklatták kölcsönkért és egyik felettese is állítólag váltóra nagyobb összeget kért tőle kölcsön. Omulov nem tudott elutasító választ adni, mert állása forgott kockán és azért megígérte, hogy a pénzt odakölcsönzi. Közben azonban önbetörést rendezett, hogy a kölcsönt ne kelljen megadni. Harmadnap ugyanis megjelent a kisbeeskereki csendőrségen, ahol előadta, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek a háztető falát megbontva a padlásra onnan pedig lakásába hatoltak és százhuszonnyolcezer lei készpénzt ellopták.

A feljelentés ügyében Ursu József csendőrőrmester megindította a nyomozást, de eredménytelenül. Omulov pedig boldogan dörzsölgette kezeit, hogy sikerült megszabadulni a kölcsönkérőktől. A faluban azonban csakhamar suttogni kezdtek arról,

— **A mentők munkája.** A temesvári mentőtársulat február hónapban nyolcvanegy esetben nyújtott első segélyt, kétszázharmincegyszer pedig betegszállítás alkalmával segédkezett. A mentők tehát a február hónapban összesen ötszáznyolcvankét esetben voltak ki.

Összes kül- és belföldi csokoládék legolcsóbban mindenkor frissen
SOMOGYI-nál
Lloydsor 11.

— **Tanoncot keresnek.** A Magyar Párt elhelyező irodájában egy lugosi magyar kertész bejelentette, hogy egy tizenkét-tizenégy esztendősi fiút tanoncnak felfogad. Érdeklődni a Magyar Párt Jenőherceg-utca 8. szám alatti irodájában lehet.

— **A segédjegyző bünlajstroma.** Sitariu István segédjegyző gyakran változtatta állásait. Egymásután működött Nagyöszön, Boksánban és Furlugon és mindenféle sorozatos családokat és sikkasztásokat követett el. Emiatt elrendelték ellene a körözést, azonban Sitariu a dolognak neszét vette és elbujdosott. Gutu Athanász rendőrigazgatónak most sikerült megtudni, hogy Sitariu Krassóme gyében bujdosik. Értesítette erről az ottani csendőrséget, amely Sitariut Kornyaréván elfogta és behozta a temesvári ügyészségi fogházba.

hogy az egész betörés csak kitalált mese és többen kérték is a temesvári ügyészséget, hogy a betörés ügyében rendeljen el újabb vizsgálatot. Erre az ügyészség megbízásából Gutu Athanász a bünygyi osztály vezetője, Sunea és Gregor detektívek kimentek a helyszínére, ahol kihallgatták majdnem a fél falut. Ezalatt pedig egyre jobban megerősödött a nyomozó közegekben az a gyanu, hogy a ravasz ember csak hazudta a betörést. Omulov kihallgatása során gyakorta ellentmondásokba keveredett és elmondta többek között, hogy az elloptott pénz 88 darab ezer leiesből, 60 darab 500 leiesből és 100 darab száz leiesből állott és a pénzt az almáriumban levő titkos rekeszből lopták el. Megnézték a rekeszt és akkor kiderült, hogy oda semmilyen körülmények között nem fér el ilyen nagy csomag pénz. Végül is másfél óras kihallgatás után Omulov bevallotta, hogy a pénzt nem rabolták el tőle, hanem azt Temesvárra hozta be. Erre bejöttek Temesvárra és a megjelölt helyen csakugyan találtak is hatvan ezer leit. A leleplezett Omulov ellen most hatóság félrevezetése címén folyik az eljárás.

— **Eljegyzés.** Sztájjics Dusan és Balázs Böske jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

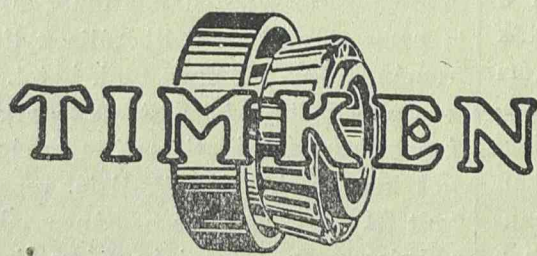
— **Katolikus kulturpalota Temesvárott.** A szalvatoriánus-rend, amely Temesvárott a lelkipásztorkodás terén az Erzsébetvárosban, a Mehalában, Ujkissodán és a Bessenyei-telepen áldásos munkásságot fejt ki, ebben az évben szép épülettel fogja a várost gazdagítani. Csak néhány év előtt építettek meg az erzsébetvárosi szép rendházat, most pedig a rendházzal szemben megvették a Mühle Vilmos-utca 3. szám alatti telket, amelyen ebben az esztendőben katolikus kulturpalotát létesítenek. A kulturpalotának lesz nagyterme színpaddal, azonkívül könyvtára és számos helyisége különböző katolikus egyesületek részére.

Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

— **Sikerült purimbál.** A temesvári zsidó ifjuság a Ferdinánd szálló nagytermében kitünően sikerült purimbált rendezett, mely a kora reggeli órákban ért véget. A jelmezverseny győztese Soly mos Erzsé lett. A tánchoz a zenét a Kadima jazz szolgáltatta, mely fáradhatatlanul játszotta a legmodernebb slágereket.

Eredeti angol
görgös csapágy
az összes amerikai autók részére

gyári áron
állandóan raktáron az
autorizált leraktnál:

„AUTOCENTRALA“

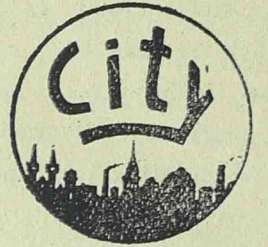
Timisoara I., Bul. Reg. Maria (Liget-ut) 8. Telefon: 19-32

Gyermekhojsi-
különleges-
ségek
Világmarkák
csakis

Sternfeld utóda
SCHWARTZ GYULA
üzletében kaphatók.
Temesvár I., Mercy-u. 2.

Nagyságos
Asszonyom!

tejterméküzletünkben, mely az előkelő publikum kedvelt uzsonnyázó helye lett, állandóan kaphatók:

Österreicher féle péksütemények pasztörizált teljestej
Vitamin-Joghurt
Utraviolett besugárzású tej mindenkor friss vaj és az összes bel- és külföldi sajt-különlegességek.

Rendeléseket házhoz szállítunk.

Teljes tisztelettel:

CITY

Tejtermékek speciálüzlete
Belváros, Jenőherceg-utca 7. sz.
TELEFON: 15-70.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Kedd, szerda, márc. 18, 19
Gyárvárosi Mozi:
Csütörtök, március 20
Erzsébetvárosi Mozi:
Szombat, vasárnap
március 22, 23
Mehalai Mozi:
Kedd, március 25.

RAJAH

Maharadzsa szive

Monumentális keleti filmalkotás.

A főszerepekben:
Mary Odette, Gillian Dean,
Maria Forescu, Joshua Kean

Monopol:
Dorian-Film, Bucuresti.

Az előadások kezdete a
Belv. és Gyárv. Moziban 5,
7 és 9 órakor, Vasárnap 3,
5, 7 és 9 órakor.

Az erzsébetvárosi moziban
naponta este 9 órakor. Va-
sárnap 4, 6 és fél 9 órakor.
Jegyelővétel d.e. 10-12-ig.

Stefanovics Milivoj dr. gyász. Öreg dr. Stefanovics Sándoré, született Malics Hermin, tizenhét éves korában meghalt. A boldogultban, aki valamikor nagy szerepet játszott Temesvár társadalmi életében, Stefanovics Milivoj dr. főorvos édesanyját gyászolja. Az elhunyt ezenkívül még hat leánya és nagy szüri rokonság siratja. Az elhalt ur a gyárvárosi Kossuth-tér és Hádkirály-utca sarkán levő gyászház szerdán délután négy órakor temetik.

Tüntető szociálisták. Budapesti találatok jelentik, hogy a szociálisták vasárnap a Petőfi szobor előtt, majd a Nemzeti Színház környékén végül a Boráros-téren hangos tüntetést rendeztek, miközben munkát és nyeret követeltek. Lovasrendőrség ment meg, amely szétkergette a tüntetőket, miközben huszonegy letartóztatást foganatosítottak. Tegnap hat tüntető kivételével a tüntető munkásokat szabadon engedték. Az eljárás valamennyiük ellen folyamatban van.

Nőiakalap - Ujdonságok

legelőnyösebben
DANIEL N. C. TEMESVÁR

Detaileladás a gyárépületben:
József-tér (Küttl-tér) 12

Halálozás. Resicán Emmerth Béláné, Emmerth Béla nyugalmazott gyári főtisztviselő neje, ötvennyolc éves korában meghalt. Temetése általános részvét mellett ment végbe.

Elfogta a honvág. Dukai István temesvári fiatalember 1914-ben bevonult katonának. Az orosz fronton harcolt, ahol hadifogságba jutott. Azóta egy Moszkva melletti faluban él, ahol vasmunkás. Dukai az idegenben megismerkedett és két gyermeke is van. Állandóan levelezik anyjával, özvegy Dukai Jánosnéval, akivel most közölte, hogy elfogta a honvág és családjával együtt haza szeretne jönni. Dukai Jánosné eljárt a Magyar Pártnál, amely meg fogja szerezni mindazokat az iratokat, amelyek Dukai Istvánnak a hazatérést lehetővé fogják tenni.

A legolcsóbban vásárolhat
butort a

BLIDARIU

raktárban, Józsefváros, Küttl-tér 3, az udvarban.

* A Palace-kávéház új attrakciója.

Scheer József, a Palace-kávéház agilis és áldozatkész tulajdonosa, újabb attrakcióval kedveskedik a közönségnek. Néhány estére terjedő vendégfélézésre sikerült leszerződten Fiedler mestert, a világhírű hasbeszélőt, aki az összes nyugati fővárosok variété színpadain nagy sikereket aratott. Fiedler mester fellépése eseményt jelent, mert humorisztikus előadásaival és énekszámáival a valóság teljes illúzióját kelti. A mester három bábuval fokozza a hatást és négy különböző hangon szórakoztatja a közönséget. Fiedler mester este tízenkét óráig a kávéház közönségét szórakoztatja, utána pedig a Palace-bárban lép fel. A kávéházban rendes polgári árak maradnak, a bárban a kitűnő márciusi műsor ugyancsak eseményszámba menő attrakciói mulattatják a publikumot. Itt Max az elegáns táncművész és főleg Kauder Pista, a kitűnő humoru énekes-jazzdobos gondoskodik bőven a közönség szórakoztatásáról.

A városi zenekar második népszerű hangversenyének nagy sikere

Temesvár, március 18.

A temesvári városi színház és zenekar tagjaiból alakult együttes második hangversenye a legteljesebb siker jegyében folyt le a színházban. A közönség megértette ennek az akciónak rendkívüli kulturális jelentőségét s tömeges megjelenéssel, forró tapsviharral honorálta az előadók ügybuzgalmát, lelkes, odaadását. A válassztkökosan összeállított műsor első száma Haydn nagyon szépen előadott vadász-szimfóniája volt, majd Bach D-moll koncertjére került a sor. A két hegedűszólamot Tomm Béla és Brandeis József tanárok játszották avval az elmélyedéssel, kiértett tudással és hangbeli szépséggel, mely mindig ünnepi jellegűvé avatja szereplésüket, ha megjelennek a koncertpodiumon. Dragoi Szabin román miniatűrjeit igazi elragadtatással hallgattuk. Egészen elmélyült alkotás. Bukolikus hangulatai ellenére fran-

ciásan leszűrt hangszetelési finomságokban bővelkedő. Semmi pőz, semmi láma, csupa szubtilitás, csupa válogatott elemény. Befejezései itt ott szinte szírikusok. A zenekar nagyszerű játékában csorbítatlanul érvényesült a mű magával ragadó költősége. Bach Emanuel rendkívül érdekes, korában forradalmian új szerű, alkotását a Hamlet-nyitányt is hallhattuk még, majd befejezésül köz kíváná ra az elragadó Strauss valcert. Karnagy Goriant Doro volt, aki ismét fényes képességei teljességével szolgált. Nem mulaszthatjuk el a siker alkalmából Pop Ámos moziigazgatót is üdvözölni. A ő ötlete és kezdeményezése a matiné sorozat, mely megmutatta, hogy e kitűnő zenei együttes nemcsak szükséges, hanem egyuttal nélkülözhetetlen is egy magvas és messze kiható zenei program megvalósítására.

Flaneur.

— Temesvári fodorások sikere Aradon. Aradon nagy fodorászverseny volt, amelyen számos temesvári fodorász szerepelt szép sikerrel. A versenyen a következő temesvári fodorásmesterek nyertek díjakat és oklevelet: Ehling Anna, Perák János, Huhn János, Waltrich János és Kohl András. Ezenkívül Lobics Jakabné lippai és Padureanu János lugosi fodorásmester kaptak kitüntetést. A versenyen résztvett Tranecu-Jasi volt munkaügyi miniszter is.

— Meghalt az autógarázsban. A gyárvárosi Építődvar-utcai 9. számú házban levő autógarázsban vasárnap reggel holtan találták Agnicsek József negyvenöt éves munkanélkülit. A hatóságok részéről Bontila János dr. kerületi orvos és Popescu Kornél rendőrkomiszárus jelentek meg, akik megállapították, hogy Agnicsek szívszélhűdés következtében halt meg. Miután az ügyészség a temetési engedélyt megadta, a holttestet a gyárvárosi temető halottasházába szállították, ahonnan ma délután temetik.

— A magyar lista győzelme Krizsán-telepen. A Temesvár határában levő Krizsán-telep közigazgatásilag Giroda községhez tartozik. A községi tanácsban Krizsán-telep eddig nem volt képviselve és éppen ezért a legutóbbi választás előtt elhatározták, hogy megfelelő számú tanácsnagságot követeljenek. Minthogy Giroda törzslakosságának vezetőivel e tekintetben folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, Krizsán-telep önálló listával vett részt a választáson. A választás eredményeképpen a Krizsán-telepi listának hét jelöltje került be a községi tanácsba. A hét községi tanácsag között négy magyar van és pedig Dán Péter, Ubonyi János, Sallai András és Doggendorf Márton, a másik három román, név szerint Pinte József, Juncu Aurél és Gubatu Péter.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen édesapánk

RAUTH JÓZSEF ur

elhalálása alkalmából részvétükkel, koszoruadományokkal és a temetésen való megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Egyben köszönetünket fejezzük ki a dohánygyári temetkezési egyletnek, a bessenyey-telepi hitközségnek és a Magyar Párt bessenyey-telepi ifjúságának.

A gyászoló család

Corpul Portareilor Tribunalului
Timis-Torontal.

No. 2824/1929

PUBLICATIE DE LICITATIE

Subsemnatul portarel aduc la cunostinta publica ca in urma decizului cu No. G. 7849/1929 al Judecatoriei l. Urbana Timisoara, in favorul firmei „Adriatica“ Soc. Asig. reprezentat prin dr. Elemér Várnay avocat, pentru suma de 1583 Lei capital, interese de 5% dela 30 VI. 1925, si pentru spese in 1558 Lei deja stabilite si cele ce se vor mai stabili, se fixeaza termen pentru efectuarea licitatie pe ziua de 19 Martie 1930 ora 4 p. m. in Timisoara l., Bulevardul Ferdinand (Palat Dauerbach) pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele sechestrate si anume: mobile de casa pretuite in suma de 12.600 Lei.

Timisoara, la 26 Febr. 1930.

C. Herescu, portarel

Kényelmesen,
olcsón
és jól
Magyarországon
csak a

METROPOL

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, újonnan átalakított szoba.
Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy kedvezményben részesülnek.

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett részletfizetéssel

Behn József és Fia

butorgyára

MOZIE

Az elsodort malom

c. film bemutatásra kerül:

Gyárvárosi Mozi:

Március 18 és 19-én. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Erzsébetvárosi Mozi:

Március 20 és 21-én. Előadások kezdete: 6 és fél 9 órakor.

Mehalai Mozi:

Március 22-én este 8 órakor és 23-án d. u. 4, 6 és este 8 órakor.

Rádió

Műsor:

Kedd. (Március 18.) Budapest. 9 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: Katonazene. 5 óra 30: Bock-Rados Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzene kísérettel. 7 óra 30: Bizet Carmen című operájának az előadása. 10 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 11 óra:** Gramofonzene. 3 óra 30: Hangverseny. 8 óra: Népdalok. 9 óra 15: Dalok és áriák. 9 óra 45: Kamarazene. **Breslau. 7 óra 15:** Szórakoztató zene. 8 óra 30: Énekhangverseny. **Berlin. 8 óra 30:** Gramofon-tánczene. 10 óra: Operett előadása. **Belgrád. 10 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 40: Hangverseny. 5 óra 30: Gramofon-tánczene. 8 óra 30: Hangversenyközvetítés Zágrábról. 10 óra 45: A rádió zenekarának hangversenye. **Bukarest. 4 óra:** Szórakoztató zene. 5 óra 20: Tánczene. 8 óra: A rádió zenekarának hangversenye. 8 óra 45: Kamarazene. **Kattowitz. 12 óra:** Zene. 4 óra 20: Könnyű zene. 7 óra: Szimfonikus hangverseny közvetítése Varsóból. **Leipzig. 7 óra 40:** Német dalok. 9 óra 10: Szendy Lajos zongoraművész hangversenye. 10 óra: Közvetítés Berlinből. **Mährisch-Ostrau. 12 óra 30:** Zene. 3 óra 30: Gramofonzene. 7: Fuvózenekar hangversenye. 8 óra: Wenn der Flieder blüht című hangjáték előadása. 10 óra: Kávéházi zene közvetítése Prágából. **München. 7 óra 30:** Szórakoztató zene. 8 óra 45: Simfonikus hangverseny. **Stuttgart. 7 óra 30:** Kamarazene. 9 óra 30: Tarka-est.

Szerda. (Március 19.) Budapest. 9 óra: Hangverseny. 12 óra: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5 óra 10: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 35: Ekzotikus dalokat énekel Kőszeghy Teréz. 8 óra 15: Beethoven-est Dohnányi Ernő és az operaház zenekarának közreműködésével. 9 óra 45: A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. **Bécs. 11 óra:** A Cerda-négyes hangversenye. 3 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Kamarazene. 9 óra 50: Szimfonikus zenekar hangversenye. **Breslau. 7 óra 15:** Gramofonzene. 8 óra 30: Kabarétréfák előadása. **Berlin. 9 óra 15:** Dalok és áriák, utána tánczene. **Belgrád. 12 óra 40:** Hangverseny. 6 óra: Harmonikahangverseny. 8 óra: Szonáta-est. 9 óra 15: A rádiózenekar hangversenye. 10 óra 30: Tánczene. **Bukarest. 4 óra:** Szórakoztató zene. 5 óra 20: A rádió zenekarának hangversenye. 8 óra: Hegedűhangverseny. 9 óra 15: Kamarazene. **Kattowitz. 12 óra 10:** Hangverseny. 4 óra 20: Könnyű zene. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Leipzig. 7 óra 35:** Szórakoztató zene. 9 óra 15: Szimfonikus zene, utána tánczene. **Mährisch-Ostrau. 12 óra 10:** Zene. 7 óra: Hangverseny közvetítése Prágából. 10 óra: Kávéházi zene. **München. 7 óra:** Gramofonzene. 8 óra 30: Reigers Toni Enteignet című hangjáték előadása, utána szórakoztató zene. **Stuttgart. 4 óra:** Könnyű zene. 8 óra 10: Hangverseny. 9 óra 25: Dalok és áriák.

Vásároljon

ipari szindikátusi sorsjegyet
Ára 20— lei

Sport

Meglepetést hoztak a vasárnapi bajnoki mérkőzések

A vasárnapi bajnoki forduló két meglepetéssel is szolgált. Az egyik a Kadima győzelme az országos elsőbajnok Kinizsi fölött, a második a TAC veresége. Kadima—Kinizsi 2:1 (0:0). A mérkőzés a nap legnagyobb meglepetése volt. A Kadima védelme feladatát magaslatán állott, Mindkét Kadima-gólt Halle rugta, a Kinizsi gólját Adamovics érte el. TMTE—TAC 6:0 (0:0). A TAC csatársora és védelme felmondta a szolgálatot és a munkásapat imponáló fölényrel győzött. A gólokat Buza, Karlach, Antaleseu, Szabó és Stoeckschlager rugták. Banatul—Rapid 4:0 (2:0). A tartalékolt Rapiddal a Banatul könnyen bánt el. A gólokat Kovács, Car-te, Rückert és Madarász érték el. Politechnica—Zs. SE 2:0 (1:0). A főiskolai csapat megérdemelten győzött, a zombolyai együttes visszaesést mutatott. A két gólt Giurgiutiu és Sepi III. rugták.

A második osztályú bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Vulturii—Tricolor 0:0, Victoria—Hertha 4:1 (1:1). Freidorf—Fratelia 2:1 (0:1). Turul—Fortuna 2:0 (0:0); Gyapjuipar

—Patria 3:0 (2:0). Délelőtt ifjúsági mérkőzéseket bonyolítottak le. Az Unió Resicán barátságos mérkőzést játszott az UDR csapatával, ahol 6:1 (1:0) arányu vereséget szenvedett.

Aradon a következő eredmények voltak. ATE—Simeria 1:1 (0:0), a gólokat Julinszky és Pál rugták. AAC—Glória 3:1 (1:0). Az aradi futballderbit az AAC biztosan nyerte. A gólokat Puskás, Mondok és Szabó az AAC, Muntean a Glória részéről érték el. Banatul—Tricolor 1:1 (1:0), AMTE—Olimpia 4:2 (4:1).

A budapesti profiligában a következők az eredmények: Ferencváros—Boeckay 3:2 (0:1). Ferencváros nehezen győzött, a temesvári Tánzer a mezőny legjobb embere, két gólt ért el. Újpest—Kispert 2:1 (2:1), Hungária—Nemzeti—3:0 (1:0), Pécsbaranya—Somogy 3:1 (3:0), Attila—Budai 1:0 (1:0), III. Ker.—Bástya 3:2 (1:2), Sabaria—Megyer 5:1 (0:0). A bécsi Admirá Pozsonyban a Bratislavától 3:2 (0:0) arányu vereséget szenvedett. Bécsi eredmények. Vienna—FAC 2:1 (0:0), FAC—WSC 6:3 (3:1), Vienna—WAC 8:3 (2:1).

Közgazdaság

A Közgazdasági Bank közgyűlése

Ezen szolid, jól megalapozott intézet, amely a város közönségének osztatlan bizalmát élvezzi és mely a mai időkben is oly fényesen tölti be hivatalát közigazdasági életünkben, tegnap tartotta Nyiri Jenő vezérigazgató elnöke alatt huszonnegyedik rendes közgyűlését. A jegyzőkönyvet Rosenthal Mór dr. intézeti ügyész vezette, a jegyzőkönyv hitelesítésével Weiss Richárd és Temmer Márkus részvényeseket bízták meg. Az igazgatóság jelentés előterjesztése után Lendvai Jenő kamarai főtitkár, a felügyelőbizottság elnöke olvasta fel a felügyelőbizottság jelentését, mire a közgyűlés elhatározta, hogy részvényenként netto 110 lei osztalékot fizet és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadja. Az elmúlt évben elért eredmény beszédés dokumentuma annak a körülmények tekintetű és példatadó munkásságnak, amelyet Nyiri Jenő vezérigazgató

az intézet irányításában kiváló szaktudással mindenkor kifejtett.

Az igazgatóságba az összes eddigi igazgatósági tagok: Andrasiu György, Baranek Károly, Cigareanu Liviusz dr., Conciatu Joan, Dornhelm Jenő, Frankl Ignác dr., Nyiri Jenő, Gara Dávid dr., Goldstein Rudolf, Kun Richárd, Mannheim Lajos, Nicoara Cornel dr., Prosteau Oktavián dr., Rosenthal Mór dr., Rothbart Jakab, Rotter Béla, Spatarin Kornél dr., ifj. Szana Zsigmond, Schiller Gyula és Ungár Adolf dr., míg új tagokként Heller László dr., a Temesvári Bank és Kereskedelmi R-T. vezérigazgatója, valamint Löwber Béla, a „Dura“ R-T. igazgatója lettek beválasztva.

Polacsek Ármin dr. részvényes meleg szavakban méltatta az igazgatóság és vezetőség eredményes tevékenységét, mire a közgyűlés ügyvezérigazgatónak, az igazgatóságnak

és a tisztviselői karnak köszönetet és elismerését fejezte ki.

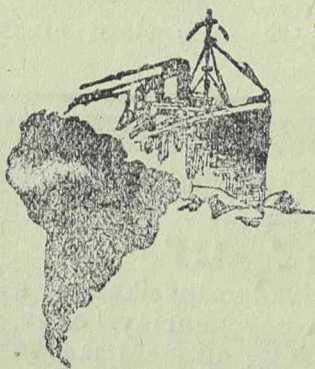
Jelen voltak: Preleutner Leó, konzul, a Schoeller Bankház igazgatója, Heller László dr., a Temesvári Bank és Kereskedelmi r-t. vezérigazgatója, ifj. Szana Zsigmond, Nyiri Jenő vezérigazgató, Bugariu Koriolán dr., Crismariu Oktavián dr., Brück Rudolf, Csendes Lipót, Dénes D. H., Dornhelm Jenő, Deixner Gyula, Frankl Ignác dr., Fenyves Vilmos dr., Forgács Jenő, Gara Dávid dr., Goldstein Rudolf, Ilavasz Dezső, Iritz Mór, Klein Imre, Kelemen Dávid, Kun Richárd, Krausz Adolf, Klein Sándor, Löwber Béla, Lendvai Jenő, Mannheim Lajos, Müller László dr., Molnár Gyula dr., Morariu Sándor dr., Margittai Artur, Nicoara Kornél dr., Nyiri Béni, Polacsek Ármin dr., Pollák Károly, Rosenthal Mór dr., Rosenfeld Vilmos, Rothbart Jakab, Rotter Béla, Rechnitzer Gyula, Spatariu Kornél dr., Stern Vilmos, Temmer Márk, Ungár Adolf dr., Vágó István dr., Weinberger Miksa, Weiss Richárd, Zádor Mór.

Románia képviselői a budapesti kiállításán. Az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület március 20—25 napjai között rendezti állat és gépészeti kiállítását. Romániát ezen a kiállításán Mándy, a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági osztályának vezérigazgatója és Papazopol a minisztérium zootechnikai osztályának főnöke képviselik. Románia megbízottait a magyar hatóságok hivatalosan fogadják.

A cukorbárók frontját nem lehet áttörni. A pénzügyminisztériumban és az ipari és kereskedelemügyi minisztériumban a cukorrépatermelők, valamint a cukorgyárosok tárgyalásokat folytattak a cukorrépa árára vonatkozólag. A tárgyaláson abban állapodtak meg, hogy az 1930. évi kampányra a répa ára vagononként továbbra is 11.300 lei marad. A szerződés azonban magában foglalja, amennyiben a cukor ára emelkedik, úgy a répatermelők is felemelhetik az árat. A cukor árának esökkenéséről tehát ezuttal sem volt szó.

A Terézia-gőzmalom kényszeregyezése. Ismeretes, hogy a kisbeeskereki Terézia gőzmalom, amely a Reiter-féle lovrini malomkoncernhez tartozik, kényszeregyezést kért maga ellen és az ötven százalékos egyezséget a hitelezők többsége megszavazta. Két hitelező a határozatot a táblához felebbezte, amely a múlt héten tárgyalta az ügyet és tegnapra hozta a döntés kihirdetését. A tegnapi tárgyalás alkalmával azonban a tanácselnök közölte, hogy a tanács szükségesnek látja a Dauerbach-féle palota eladása ügyében Reiter József vezérigazgató személyes meghallgatását és ezért ebben az irányban a bizonyítás kiegészítését rendelte el és Reitert március huszonnegyedikén hallgattja ki.

A budapesti tőzsde jegyzései (Március 17.) Leszámlolóbank 85'7, Kereskedelmi Bank 105'0, Angol-Magyar Bank 80'0, Magyar Hitel 75'5, Pesti Hazai 180'0, Drasche 150, Csáky-Prackfalvi 5'0, Urikánvi 112'5, Rima 81'6, Salgó 45'8, Általános Köszén 632, Beocsini —, Nasici 140'0, Spodium —, Szikra 241, Ganz 96'3, Magyar cukor 112'8, Délcukor 100'0, Lipták —, Egis —'0, Nova 29'2, Temesvári Szesz 25'0, Temesvári Sör —'0.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egyseges III. osztályú hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSEGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratlanu 6.

Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chişinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

Próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz óig husz lei. A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő. Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő próhirdetést.

Igazi jósnő

aki megmondja mulját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Házasság

Jómegjelenésűnek

szerezett 140 hold földbirtok hozományul rendelkező 20 éves hajadon nygok. Komoly házasság céljából megismerkednék intelligens keresztény férfakkal. Teljes címmel ellátott levelet „Cserepes tanya” jellegre a kiadóba kérek. (204)

Alkalmazás

Kezdő irodista

szükségére sűrűn keresetnek. Cím kiadóban. (909)

Tanulóleányt

varráshoz keresek. Franc. II., Andrásy-utca 12. I. em. (900)

Tanulófiu

szükségére azonnal felvétetik. Fuchs utca kereskedés, Scudier-tér 5. (918)

Keresek

jobb családdhoz egy középkorú minnes szakácsnőt. Háromy Zoltáné, Vojtek. (910)

Jól főző minden

szükségére bizonyítvánnyal felvétetik. Jenő-utca 5. I. em. 1. (916)

Kifutófiu

szükségére azonnal felvétetik. Recta, optikai üzlet. Belváros, Hunyadi-utca. (918)

Helyi úgynökök

szükségére könnyen elhelyezhető cikk szerkesztésére napi 300-400 lei keresettel. Nyugdíjas tisztviselő előnyben. „Globul” papírtüzet. I., Str. Eminescu 7. (919)

Bármilyen állást

szükségére kereskedelmi végzettségű fiatal ember. Címeket „Szerény fizetés” jellegre a kiadóba kérek. (852)

Állást keres

Intelligens

szükségére egyszerű varráshoz és foltozáshoz házakba ajánlkozik 50, 70 lei naponta. Cím szíveségből Városház u. 12. ajtó 3. (899)

Állást keres

szükségére gyermek-gondozónő, jó bizonyítvánnyal egy vagy két gyermekhez, a háztartásban is segédkezik. II., Arok-u. 15. ajtó 2. (904)

Adás-vétel

Ford teherkocsi

szükségére olcsón eladó. Motormalom Urseni (Medves). (866)

Rónáci nagyvendéglő

szükségére gyárvállalatnak, üzemnek kiválóan alkalmas, azonnal eladó. Alapítvány. Pénztár, Püspöki palota.

Smith-Premier írógép

szükségére kitűnő állapotban eladó. Műhely Vilmos-utca 1. I. 3.

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírlap eredeti regénye.

— 65. folytatás —

A daliás Schmidek Mór földbirtokos helyett azonban Schmidek Móric falusi szatócs jött el, hajlott vállu, nagyorrú, szürke szakállu öreg ember. A felesége sem volt az az imponáló nagyasszony, akinek a rancesoló szolgabíró mindig emlegette, hanem töpörödött anyóka, tele szívjósággal ugyan, de esetlen, ügyetlen és végtelenül egyszerű. És nem jött el az aranykulesos kamarás nagybácsi sem, hanem eljött Schmidek Jakab marhakupec, a Móric öccse. És akkor derült ki az is, hogy a kereszténységére büszke Schmidek László gyerekkorában még föltett kalappal imádkozott és hátulról lapozta az imakönyvet és hogy a családja még most is az ősi hiten van, amelyet a fiu az érvényesülés kedvéért gyáván és hűtlenül elhagyott.

Manyi önkéntelenül arra gondolt, hogy mindig szégyelte volna a Kollár-rokonságot, de a Schmidek-atyafisággal sem fog dicsekedni.

Ott álltak az anyakönyvi hivatalban már, amikor Manyi mindezeket végiggondolta. Vállat vont.

— Eh mit! Most már mindegy! Fő a boldogság!

Ez cikkázott keresztül az agyán. Szilárd hangon mondta ki az anyakönyvvezető kérdésére az igent, aztán biztos kézzel aláírta az anyakönyv lapját. Milyen furcsa volt neki az új nevet odairni: Schmidek Lászlóné Spanyol Margit.

Hazaérkezésük után Spanyolékat számos ismerősük kereste föl gratulációval. Nem annyira az üdvözlésük miatt jöttek, hanem inkább azért, mert azt remélték, hogy a szökéssel és a házasságkötéssel kapcsolatosan sok apróbb részletet sikerül még megtudni. Spanyol Ernő nem igen beszélt, a felesége pedig igen furfangos volt. Sokat beszélt össze arról, hogy a fiatalok milyen nagyon szeretik egymást, hová mentek nászutra, de semmi olyat nem mondott el, ami alkalmas lett volna pletykálkodásra.

Mindabból, amiket Spanyolné beszélt a vizitálóknak, egyetmást Kollár János is hallott, azonban nem sokat törődött vele. Ránézve ez az ügy végérvényesen el volt intézve.

16.

Napok óta fekete felhők gomolyogtak az égen. Alantjáró, nehéz felhők voltak, minden pillanatban vésszel viharral fenyegetők. Sohasem lehetett tudni, hogy mikor esap ki belőlük az első villám. A gyár rengeteg kéményének füstje megakadt ezen az áthatolhatatlan felhőkárpon és alatta szétterjeszkedve csak még sötétebbé, még ijesztőbbé tette a felhőket.

Az emberek is komolyan, komoran jártak az utcákon. A gyárban dolgozó munkások arca még fakóbb, még besettebb, személya még karikásabb, a homloka még gondterhesebb volt, némán, de tüzes pillantással végezték nehéz munkájukat. A piros tüzek fényében az arcok halványsárga még kísértetiesebbnek látszott, mint máskor. Ezek a munkásarcok kemény elszántság ült, amely éppen úgy magában hordozta a minden pillanatban kitörhető vihart, akár a felhőtömeg az égboltozaton.

A munkások megbízottai és a gyári

igazgatóság delegátusai között naponta folytak a tárgyalások. A munkások követelték, hogy az igazgatóság teljesítse ígérteit, amelyet a választás előtt tett. Az igazgatóság viszont tagadta, hogy határozott ígérteit tett volna, mert csak arról volt szó, hogy amennyiben a tárgyalások azzal végződnek, hogy a munkásoknak megítélik a bérkövetelést, azt visszamenőleg kapják meg. Igen hevesek voltak ezek a tárgyalások, mert az egymással szemben álló tárgyalófelek között utasítással ültek a tárgyalóasztal mellett. A munkások megbízottainak ragaszkodniok kellett az eredeti követelésekhez, a tisztviselőknak pedig az igazgatóság részéről az a parancsuk volt, hogy ezeket a követeléseket utasítsák vissza. Egyik fél részéről sem mutatkozott engedékenység.

Kollár segédmérnök legjobban szeretett volna, ha a tárgyalásoktól távol maradhatott volna. Ez azonban lehetetlen volt számára. Az igazgatóság ragaszkodott hozzá, hogy ott legyen a tárgyalások folytatásánál, mert még mindig remélte, hogy származásánál fogva befolyásolni tudja a munkásokat. A munkások is szívesebben látták őt, mint másik tisztviselőt, mert tudták, hogy alaposan ismeri a viszonyait és belátóbb lesz a megállapodás létesítésénél, mint más. Kollár viszont tudta, hogy a munkások várakozásainak nem tud eleget tenni, látta, hogy azok tárgyalásról tárgyalásra eselődöttabban tekintenek rá és a belője vetett bizodalruk egyre gyengébb és erőtlenebb lesz.

És meg kellett érnie, hogy az egyik tárgyaláson, amikor ismét órákon keresztül folyt a meddő vita, egy munkás a következőképpen fakadt ki:

— Nincsen semmi értelme a további szöfécsérlésnek. Kollár segédmérnök ur és a bátyja, Kollár Ferenc vasöntő összejátszanak a munkások érdekei ellen és semmi más céljuk nincsen, csak az, hogy a tárgyalásokat elodázzák. Azt javaslom, hogy vessünk véget a további szalmacséplésnek. Közzöljük újból az igazgatóság megbízottai feltételeinket és szólítsuk föl őket, hogy a holnap este tartandó együttes ülésen hozzák el nekünk az igazgatóság végleges és határozott felteletét, hajlandó-e a követeléseinket teljesíteni, igen, vagy nem?

A javaslat valamennyi munkás megbízott részéről helyesléssel találkozott. Kollár segédmérnök és a többi tisztviselő sorra föl szólaltak és azzal érveltek, hogy nem szabad a munkásoknak az igazgatóság elé ilyen ultimátummal lépni, hanem tovább kell folytatni a tárgyalásokat. Kollár Jánost még csak meghallgatták valahogyan, türtöztték magukat, amíg beszélt, mikor azonban a többiek szólaltak föl, egyre hangosabb volt a morgás, az elégedetlen közbeszólás és végül, amikor Spanyol Ernő ismét a maga hosszú számsoraival akart érvelni, izgatottan hurrogtak le:

— Elég volt! Elég volt!

Lelke mélyén Kollár segédmérnök is igazat adott a munkásoknak. Kinosnak tartotta a sok tárgyalást és maga is azon volt már, hogy valljon az igazgatóság színt végre. Természe-

tes azonban, hogy ennek nem adhattott kifejezést. Jól esett neki azonban, amikor bátyja szólásra emelkedett és ezeket mondta:

— Magam is azt tartom, hogy elég volt a tárgyalásból. Ma is ott vagyunk, ahol kezdtük és úgy látom, hogy ha folytatjuk, egy hónap múlva sem kerülünk egy lépéssel sem előbbre. (Folyt. köv.)

TÜZI-LÉC
TÜZIFA-apritás
Koksz, Köszén, FASZÉN házhoz szállít **SPITZER FIAI**
II., Indóház-ut 9. Telefon: 390.

503 Fiat
személyautó kifogástalan üzemképes állapotban olcsón eladó Telefon 15-30. (529)

Eladó
keményfa kis tálaóasztal, drótajtós spejtszekrény, zsirosbödönök jutányosan Hitelbank, I. em. ajtó 3, d. u. 2-től 4-ig. (789)

Gőzgépcséplő
garnitúra, magánjáró 8-as külön-külön is olcsón eladó. Dragán Tamás, Besenova-veche. (903)

Eredeti Singer
karikahajós varrógép jutányosan eladó. IV., Hunyadi-ut 14, házfelügyelő. (907)

Családi ház
eladó. Lorik József, Fratelia, IX. u. 11. (906)

Házhely
Ujkisodán 179 □-öl, kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban. (905)

Eladnám
olcsón elutazás miatt szép helyen fekvő házamat 800 □-öl kerttel, özv. Tóh Jánosné, Ujzentes hsz. 111. (908)

Kis családi ház
haláleset miatt eladó. Ujkisoda, 8. u. 75. sz. (902)

Jégszekrény
2 ajtós olcsón eladó. Kiss hentes, Hunyadi-ut 50. (912)

Bens-autó
6 üléses, használt de jókarban lévő olcsón eladó. Pataky, Jimbolia. (911)

Családi ház
600 □ öl kerttel eladó vagy bérbeadó. Erzsébetvárosi szállók, gyiroki ut. Fülöpnel, balra. (914)

Gyermekkosci
jókarban lévő eladó. III., Rezső-u. 84.

Lakás

Butorozott szoba
két ágyas, 2 nő vagy két fiu részére azonnal kiadó. II., Háromkirály-u. 24. Ugyanott tekepálya felszerelés eladó. (901)

Szoba, konyha
éléskamra kerttel együtt április 1-re kiadó. Gyárváros, Hönig-u. 4, az átlománál. (841)

Különbejáratu butorozott
szobához lakótársat azonnalra keresek, esetleg egészen átadom. Megkereséseket „Központban kitűnő fekvéssel” jelige alatt a kiadóba kérek. (97)

Különféle

Agg János
Réz- és fémöntőde. Temesvár IV., Bonnáz-u. 15. Vállalom minden e szakmába vágó fémek öntését u. m. réz, fém. alumínium és horgány minta után vagy öreg öntvények utáni készítését leszállított árak mellett. (807)

ÉRTESÍTÉS

Külföldi utamról visszaérkezve, felhívom a hölgyközönség figyelmét elsőrendű női divatszalonomra, ahol angol és francia munkákat készítenek a legolcsóbb reklámáron. Szakszerű vezetés! Elsőrangú munkaerő.

Virág Sándor, nődivatszalon
Dózsa-utca 11.

Déli Hírlap

SZERDA
1930 MÁRCIUS 19

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉSE

Nemzetközi rendőrség alakul a szovjet európai aknamunkája ellen

Páris, március 17.

Az a kiméletlen propaganda hadjárat, amelyet a szovjet egész Európában folytat és amely tavaly augusztusi, valamint az idei márciusi vörös nap megrendezésében nyert kifejezést, arra készítette az európai államok közbiztonsági vezetőit, hogy a szovjet agitációs munkáját fokozottabb éberséggel kísérjék. Ezenkívül újabb hírek érkeznek, amelyeket a moszkvai internacionálé tudatosan helyez el és amelyek arról szólnak, hogy a szovjet propaganda nem szűnt meg, hanem az agitátorok újabb és újabb tömegeit küldik Európába. Most Párisban Chiappe párisi rendőrfőnök érdekes intézményt valósított meg és ennek az új szervnek a neve nemzetközi rendőrség lesz. A nemzetközi rendőrség az első látható intézmény, amely Európában nyitlan veszi fel a harcot a szovjet ellen.

A nemzetközi rendőrségben Franciaországon kívül Anglia, Németország és a Balti-államok vesznek részt, valószínű azonban, hogy rövid időn belül a legtöbb európai állam csatlakozik.

Chiappe rendőrfőnök, aki az új intézmény megteremtője, a római Stampa munkatársának érdekes nyilatkozatban számolt be az új intézményről. A rendőrfőnök elmondotta, hogy a nemzetközi rendőrség szent szövetséghez hasonló küzdelem és néhány nap múlva már meg is kezdi működését. A rendőrség egyelőre Berlinben, Londonban és Párisban létesít központi birtokos állomásokat és célja leküzdeni, lehetőleg megsemmisíteni a moszkvai szovjetügynökök hadának európai működését.

Az új intézmény megalakulása még az érdekelteket is váratlanul érte és éppen ezért a párisi rendőrfőnök nyilatkozata a szenzáció erejével hatott. Érdekes azonban, hogy milyen nagy jelentőségű az új intézmény politikai szempontból is. Chiappe rendőrfőnök elgondolása szerint a három állam, Franciaország, Németország és Anglia országos rendőrigazgatóságai mellett angol, német, illetve francia rendőrtisztek működnek, akik az összekötő tisztséget töltik be. Ezek az összekötő tisztek bármikor közvetlenül érintkezhetnek hazájuk rendőrigazgatóságával.

Figyelemre méltó, hogy nemzetiségek szerint Chiappe miként csoportosította az összekötő rendőrtiszteket.

Párisban angol és német, Londonban francia és német, míg Berlinben angol és francia összekötő rendőrtisztek fognak működni. Nyilatkozatát Chiappe politikai szempontból a következőkkel fejezte be:

— A nemzetközi rendőrség megszervezésén kívül még messzemenő terveim vannak és most kezdődik a nyílt harc Európa és a szovjet között. A helyzet

reánk nézve ma felette kedvező. Ma amikor a szovjet elérkezettnek látta az időt, hogy paraszttömegeit teljesen nincstelenekké tegye, amikor nagy az éhínség Oroszországban, ma kell akcióra lépünk a szovjet ellen.

Minden percünk drága és a rendelkezésünkre álló idő nagyon rövid, hogy továbbra is a várakozás álláspontjára helyezkedjünk.

Még kell kezdődnie annak az elszánt és a világtörténelemben egyedül álló harcnak, amely Európa és Oroszország között fog lezajlani.

Pusztít a vörös kakas amelynek az ókirályságban két község számos háza áldozatul esett

Bukarest, március 18.

(Tudósítók telefonjelentése.) Az ókirályságban egymást érik a pusztító tüzesetek. Az elmúlt héten három falu, közöttük Károly eksztrónörökös tulajdonát képező Manastirea község is, jóformán a lángok martaléka lett. Tegnap a reggeli két helyen ismét hatalmas tüzvész volt. A Tulcea-megyeyi Mortoci község egyik háza gyulladt ki. A vízhiány miatt alig tíz perc leforgása alatt a félfalu lángokban állott. Az emberek körében borzasztó pánik támadt, senkisé gondolt arra, hogy a tüzet lokalizálja és mindenki saját családjá tagjait igyekezett a lángok elől megmenteni. Mire Tulceából a segítségül hívott tűzoltóság és katonaság megérkezett, addig a tűz már elvégezte a pusztító munkáját. Ötven

háza, husz nagyobb gazdasági épület, számos melléképület lett a lángok martaléka. Kétszáz ember hajléktalan és a termés beraktározott része, amelyet a lakosság most tavasszal szánt eladni, odaveszett. A kár még felbecsülhetetlen.

Borzalmas tűz pusztított Vaslui városban is, ahol tegnap este az egyik mellékutcában támadt a veszedelem. A lángok a szélben rohamosan terjedtek és rövid idő leforgása alatt husz ház lett a vörös kakas martaléka. A kár milliókra rug. A hatóságok a mortoci tüzvész ügyében megállapították, hogy azt gyufával kisgyermekek idézték elő. Ami a vaslui tüzet illeti, alapos a feltevés, hogy a pusztulást gyújtogatás okozta. Ebben az irányban megindult a vizsgálat.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 307, Párisban 1520

Temesvári magánárfolyamok 1930 március 18-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817.50, Dollár 168.10, Hollandi forint 67.60, Dinár 2.98, Francia frank 6.60, Olasz lira 8.84, Cseh korona 4.99, Német márka 40.16, O. schilling 23.45, Magyar pengő 29.44, Svájci frank 32.57, Belga frank 23.72

Terményárak:

Buza 470—520, tengeri 215—220, árpa 240, zab 280, korpa 210, tökmag 700, napraforgómag 570, burgonya 125 lei száz kilónként.

A fiatal halottak megszólálnak

Berlin, március 17.

A német ifjúsági egyesületek szövetsége memorandumot intézett Hindenburg birodalmi elnökhöz a kérelemmel, hogy a Young-törvényeket ne szentesítse. A memorandumban az ifjúság tagjai a langemareki halottak nevében szólal meg. A langemareki halottak 1914 gusztusban elsőnek jelentkező diákok voltak, akik a langemareki csatában valamennyien elpusztultak. Hindenburg most nyílt levélben válaszol memorandumra és ezeket mondja:

— A birodalmi kormány és a parlament minden tekintetben megnyitott felvilágosításokat adott, amelyek a diákság aggodalmait szét kell, hogy oldassák. A langemareki hősi halottak emlékét éppen azzal tartjuk fenn, hogy az új generáció hasonló bátorságot tanusít, mint a világháború első önkéntesei.

MIRONESCU A PÁPAI NUNCIUSNÁL. Mironescu külügyminiszter meglátogatja a bukaresti pápai nunciust, akivel a konkordátum gyakorlati életbe léptetéséről folytat tárgyalásokat.

Az első magyar egyetemi tanárnő. Debreceni jelentés szerint Vendel Mária dr., a budapesti Nemzeti Művelődési Intézet ásványtani osztályának óraadója, nap magántanári próbaelőadását követően megkapta a debreceni egyetemen Vendel Mária az első magyar egyetemi tanárnő címet.

VÉR IS KELL! Londoni jelentés szerint Gandhi folytatja sikeres ábrándokját és hívei napról-napra szaporodnak. Gandhi legutóbb kijelentette, hogy a függetlenség kivívása nemcsak pénz és türelem, hanem vér kell. Ebből arra következtetnek, hogy Gandhi szakítani kíván eddigi békés módszerével. Gandhi tegnap Borjassal érkezett, ahol megpihent két napig marad. Szokásához híven hétfőn egész napon át nem mond beszédeket. Szándéka India valamely nagyobb városában tüntetést rendezni a passzív ellenállás mellett.

Jégszekrények, söntésállványok, vágótőkék legolcsóbban a gyártónál kaphatók, ahol — miután még nincs szezon — jégszekrényeket olcsón javítanak is. Ugyanott egy 4-es pénzszekrény eladó.

Petrovits Simon
jégszekrénygyártó,
Temesvár-Józsefváros, Preyer-u. 21.